

نگاهی به یافته‌های مطالعات پرلز در باب کتاب و کتابخوانی

مهارتِ خواندن، کلید یادگیری همه‌ی یادگیری‌هاست

نگاهی به یافته‌های مطالعات پرلز در باب کتاب و کتابخوانی

مهارت خواندن، کلید یادگیری همه‌ی یادگیری هاست

ارزیابی نظام‌های آموزشی در کشورهای مختلف یکی از مهمترین دغدغه‌های مسئولین هر کشوری است؛ چرا که موفقیت یک نظام آموزشی برابر با تربیت نسلی موفق است که نه تنها نسل‌های آینده را خواهد ساخت بلکه موفقیت‌های آموزشی، دستاوردهای جهانی به دنبال خواهد داشت.

بی‌تردید مهارت در خواندن یکی از مهم‌ترین نیازهای یادگیری دانش‌آموزان در زندگی امروزی است، توانایی درک مطلب، تفسیر و استنتاج از متون درسی و غیر درسی، دانش‌آموزان را با افکار و اطلاعات جدیدی آشنا می‌سازد تا راه بهتر اندیشیدن و بهتر زیستن را بیاموزند. زبان اساسی‌ترین رسانه‌ای است که از طریق آن، اغلب یادگیری‌های اجتماعی و تحصیلی در مدرسه تحقق می‌یابد. از این رو مشکلات مربوط به خواندن و یادگیری زبان می‌تواند زمینه‌ساز مشکلات جانبی در سایر یادگیری‌ها باشد. در حقیقت، یادگیری مهارت خواندن، کلید یادگیری همه‌ی یادگیری هاست زیرا اغلب یادگیری‌های درسی از آن طریق صورت می‌گیرد. برای یادگیری دروس دیگر نظیر ریاضی، تاریخ و جغرافیا باید به درک مطلب و توانایی خواندن مسلط بود.

● تاریخچه پرلز و تیمز در ایران

کشور ما از سال ۱۳۷۰ شمسی برابر با ۱۹۹۱ میلادی به طور رسمی همکاری خود را با این انجمن آغاز کرد و تاکنون در ۶ مطالعه تیمز در فاصله سال‌های ۱۹۹۵، ۱۹۹۹، ۲۰۰۳، ۲۰۰۷ و ۲۰۱۱ و همچنین تیمز پیشرفته ۲۰۰۸ و نیز در مطالعه پرلز (مطالعه بین‌المللی پیشرفت سواد خواندن) در فاصله سال‌های ۲۰۰۱، ۲۰۰۶ و ۲۰۱۱ شرکت کرده است.

این برنامه یک مطالعه‌ی جامع و جهانی است که سیاست‌ها، یافته‌ها، منابع و تصمیم‌گیری‌های آموزشی و همچنین، نگرش، عادات و روش‌ها را نیز بررسی می‌کند و البته یکی از ابعاد این مطالعه، آزمون پیشرفت تحصیلی است که در کنار صدها متغیر دیگر یعنی عوامل پیشینه‌ای پیشرفت تحصیلی، نظام‌های آموزشی را ارزیابی می‌کند.

مطالعات تیمز و پرلز دارای پشتوانه‌ی قوی بین‌المللی است و چندین کشور از آن پشتیبانی می‌کنند. دبیرخانه‌ی اجرایی مطالعات تیمز و پرلز در آمستردام هلند و مرکز هدایت علمی آن در دانشگاه بوستون آمریکا دانشکده علوم تربیتی است که از یکی از با سابقه‌ترین دانشکده‌های علوم تربیتی در جهان است همچنین مرکز داده پردازش آن در هامبورگ آلمان است این مراکز پیشرفته‌ترین نرم‌افزارهای تحلیل آماری تیمز و پرلز را تولید کرده است و مرکز نمونه‌گیری مطالعات تیمز است. این مراکز علمی، این مطالعات را در سطح جهانی هدایت می‌کنند.

بهبتر زیستن را بیاموزند. زبان اساسی‌ترین رسانه‌ای است که از طریق آن، اغلب یادگیری‌های اجتماعی و تحصیلی در مدرسه تحقق می‌یابد. از این رو مشکلات مربوط به خواندن و یادگیری زبان می‌تواند زمینه‌ساز مشکلات جانبی در سایر یادگیری‌ها باشد. در حقیقت، یادگیری مهارت خواندن، کلید یادگیری همه‌ی یادگیری هاست زیرا اغلب یادگیری‌های درسی از آن طریق صورت می‌گیرد. برای یادگیری دروس دیگر نظیر ریاضی، تاریخ و جغرافیا باید به درک مطلب و توانایی خواندن مسلط بود.

● مرکز مطالعات بین‌المللی پیشرفت سواد خواندن

یکی از نظام‌های پایش و رصد فعالیت‌های آموزشی و ارزیابی مهارت خواندن و درک مطلب در دنیا، برگزاری دو آزمون بین‌المللی به نام‌های تیمز و پرلز است که توسط انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در سطح بین‌المللی برگزار می‌شود.

مطالعه‌ی بین‌المللی پیشرفت سواد خواندن پرلز (PIRLS) یک مطالعه‌ی تطبیقی در زمینه‌ی سواد خواندن و بررسی عوامل گوناگونی است که با یادگیری سواد خواندن در دانش‌آموزان ارتباط دارد. این آزمون تحت نظر انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (IEA) انجام می‌شود.

آزمون تیمز روند آموزش ریاضی و علوم در دو پایه چهارم و هشتم را می‌سنجد و آزمون پرلز، پیشرفت سواد خواندن ادبی و

● هدف از آزمون تیمز و پرلز

انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی با هدف ارزیابی نظام‌های آموزشی در کشورهای مختلف و میزان موفقیت نظام آموزشی و عملکرد آنها فعالیت می‌کند. هدف از برگزاری این دو آزمون، مقایسه روند عملکرد نظام آموزشی کشورهای شرکت‌کننده در ابعاد و در طول دوره‌های مختلف است. تیمز هر چهار سال یک بار برای سنجش عملکرد کشورها در آموزش علوم و ریاضیات و پرلز در فاصله هر ۵ سال یکبار برای سنجش سواد خواندن تکرار می‌شود تا روند تغییرات آموزشی و میزان کاهش و افزایش عملکرد دانش‌آموزان کشورهای شرکت‌کننده در طی این سال‌ها مشخص شود.

انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی معتقد است: یافته‌ها و اطلاعات به دست آمده از مطالعات تیمز و پرلز منبع مهم و تعیین‌کننده‌ای برای کشف و شناسایی نقاط ضعف و قوت نظام‌های آموزشی کشورها در مقیاس ملی و بین‌المللی

و ارائه راهکارهای برخاسته از نتایج پژوهشی در بهبود فرآیند یاددهی-یادگیری است.

یافته‌های قابل تامل آزمون‌های پرلز ۲۰۱۶

● آماده‌سازی دانش‌آموزان

دانش‌آموزان در بدو ورود به مدرسه مهارت اولیه‌ی سوادآموزی زیادی ندارند.

● میزان ساعت آموزش خواندن

زمان آموزش خواندن مولفه بسیار مهمی در ایجاد فرصت یادگیری دانش‌آموزان است به طور متوسط دانش‌آموزان پایه چهارم ۸۹۸ ساعت آموزش را در سال برای همه دروس دریافت می‌کنند و ۲۷ درصد این زمان به آموزش زبان شامل آموزش خواندن، نوشتن، صحبت کردن، ادبیات و دیگر مهارت‌های زبانی اختصاص می‌یابد که معادل ۲۴۲ ساعت آموزش در سال

است. ۱۸ درصد از آموزش کلی به آموزش خواندن اختصاص می‌یابد که شامل خواندن در بین دروس مختلف برنامه درسی است که معادل ۱۵۶ ساعت در سال می‌شود.

● ایران از لحاظ میزان حضور

کمترین میزان حضور در مدرسه در بین کشورهای دیگر و از لحاظ میزان آموزش خواندن و زبان با ۲۶۷ ساعت معادل ۴۳ درصد پس از لهستان و مالت کمترین میزان آموزش خواندن را دارد.

● شرایط مدارس

- برخی امکانات از جمله کتابخانه برای همه‌ی دانش‌آموزان فراهم نیست.
- در مواردی کتابخانه‌ای برای کلاس تدارک دیده نشده است.
- ۲۴ درصد از دانش‌آموزان ایران در مدرسه کتابخانه ندارند این درحالی است که در تعداد قابل توجهی از کشورها هیچ مدرسه‌ی بدون کتابخانه وجود ندارد.
- تنها یک درصد از دانش‌آموزان کشور در کتابخانه‌ی مدرسه به بیش از ۵۰۰ عنوان کتاب دسترسی دارند.

● خواندن در خانه و نقش والدین

در مطالعه‌ی پرلز برنقش و اهمیت تاثیر والدین توجه خاصی شده است و با عنوان پشتیبانی از خواندن در خانه با سه متغیر منابع خانه برای خواندن، صحبت کردن با دانش‌آموزان در خانه و میزان علاقمندی والدین به خواندن مورد بررسی قرار گرفته است.

● علاقمندی خواندن توسط والدین

● هرچه والدین نسبت به خواندن نگرش مثبت‌تری داشته باشند و در خانه مطالعه کنند فرزندان آنان با الگو برداری از رفتار آن‌ها، تمایل بیشتری به خواندن نشان داده و در خواندن موفق‌تر خواهند بود.

● والدین ۲۵ درصد دانش‌آموزان ایرانی، خواندن را خیلی دوست داشتند، ۶۲ درصد به طور متوسط و ۱۴ درصد خواندن را دوست نداشتند.

● هرچه علاقه والدین به خواندن افزایش پیدا می‌کند، عملکرد دانش‌آموزان در خواندن نیز افزایش یافته و با کاهش علاقه والدین عملکرد فرزندان کاهش رانشان می‌دهد.

● منابع خانه برای یادگیری نشان می‌دهد که اگر چه نسبت به پنج سال گذشته منابع بیشتری در منازل دانش‌آموزان ایرانی وجود دارد ولی نسبت به سایر کشورها و میانگین مقیاس، میزان کمی از منابع یادگیری در اختیار دانش‌آموز ایرانی قرار دارد. به طوری که ایران جزو کشورهای انتهایی این فهرست قرار می‌گیرد میزان علاقه والدین ایرانی به مطالعه در سالهای اخیر کاهش داشته است. با این وجود، بین میزان علاقه والدین به مطالعه و عملکرد فرزندان در خواندن رابطه مثبتی وجود دارد.

● پرلز نشان داد که بچه‌هایی که کتاب‌های غیردرسی می‌خوانند دانش‌آموزان موفق‌تری در مدرسه هستند.

● تعداد کتاب‌هایی که والدین و بچه‌ها در خانه دارند نقش مثبت و معناداری در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان ایفا می‌کند.

اصول کتاب خواندن

کتاب‌های دیگری را، به خاطر نداشتن جسارت رها کردن، برای همیشه از دست داده‌اید.

حلقه‌ی مطالعه‌ی شما بسیار کوچک و محدود شده و حاضر نبوده‌اید از ناحیه‌ی امن خود خارج شوید؛ به سراغ ناشران دیگر، نویسندگان و مترجمان دیگر، موضوعات دیگر و عناوین ناشناخته بروید. طبیعتاً این اتفاق هم برای کسی که در تلاش برای افزایش دانش و گسترش نگرش خود است، یک وضعیت نامطلوب محسوب می‌شود.

اگر زمانی دیدید که کتاب‌های رهاشده‌ی کمی دارید و بیشتر کتاب‌هایی را که شروع کرده‌اید تا آخر خوانده‌اید، بدانید وضعیت‌تان نگران‌کننده است و به اصول کتاب خواندن بی‌توجه بوده‌اید. در این وضعیت می‌شود حدس زد که احتمالاً یکی از دو اتفاق زیر افتاده است:

کتاب‌های غیرمفید و نامناسبی بوده که جرئت نکرده‌اید خواندنشان را رها کنید و طبعاً چون عمر و فرصت مطالعه محدود است، این به آن معناست فرصت خواندن

کتاب خواندن، مانع درس خواندن نیست

با آغاز فصل درس و مدرسه، به دنبال پاسخ به یک پرسش مهم هستیم: آیا خواندن ادبیات و رمان، مانع کلاس و مدرسه است؟

همان داستان را کودکان ما کو نپسندند.

از سوی دیگر کتاب‌های درسی، جذاب نیستند و بیشتر می‌خواهند پند و اندرز دهند، بی‌خبر از این‌که به عنوان مهم‌ترین و گاهی تنها کتاب‌هایی که در اختیار بچه‌ها قرار می‌گیرند باید جذابیت داشته و لذت کتاب خواندن را به بچه‌ها بچشانند. اصلاً همه درس‌ها را می‌توان در قالب قصه و بازی به بچه‌ها آموزش داد و مدت هاست که در نظام‌های آموزشی موفق، روش‌های غیرمستقیم را جایگزین شیوه‌های مستقیم آموزشی کرده‌اند.

همین‌طور خواندن کتاب‌های غیردرسی نه تنها به درس و مشق بچه‌ها آسیمی نمی‌زند، بلکه آنها را به مطالعه بیشتر تشویق می‌کند؛ باین حال همچنان در بعضی خانواده‌ها این طرز تفکر اشتباه وجود دارد که خواندن داستان و رمان، وقت تلف کردن است و بچه‌ها را از درس خواندن باز می‌دارد.

باورتان می‌شود؟ هنوز هم خیلی‌ها، از جمله بعضی از پدر و مادرها تصور می‌کنند داستان و رمان، بچه‌ها را از درس خواندن باز می‌دارد و وقت و انرژی‌شان را تلف می‌کند. این نگرانی با شروع سال تحصیلی بیشتر هم می‌شود و این در حالی است که امروز در بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان برای درس دادن به بچه‌ها و آموزش به آنها از بازی و نمایش و موسیقی و قصه استفاده می‌کنند. پس خواندن رمان و داستان، نه تنها مانع از درس و مشق بچه‌ها نمی‌شود که بچه‌ها را به مطالعه هم تشویق می‌کند.

بچه‌ها قصه را دوست دارند و یکی از روش‌های آموزش در دنیا، قصه‌گویی است؛ چه اشکالی دارد معلم‌ها، قصه‌گویی بلد باشند؟ چه اشکالی دارد اگر در تهیه و تدوین کتاب‌های درسی به جغرافیای هر منطقه و فرهنگ و زبان آن توجه شود؟ چراکه ممکن است یک قصه را بچه‌های شیراز دوست داشته باشند اما

چرا بچه‌ها از درس خواندن فرار می‌کنند؟

چرا بچه‌ها از درس خواندن فرار می‌کنند؟ علت اصلی را در کجا باید جستجو کرد؟ به نظر، این امر دلایلی دارد که مهم‌ترین آن عبارتند از:

● فشارهای روحی

وجود مشکلات و سختی‌ها بخش اجتناب‌پذیر زندگی ماست. در چنین شرایطی احتمالاً درس خواندن دشوار خواهد بود و طبیعتاً می‌تواند به بی‌حوصلگی و فرار از درس خواندن منجر شود. اما متأسفانه زمان ماکتور از آن است که آن را صرف غصه خوردن و زانوی غم بغل گرفتن کنیم.

● قانون پنج دقیقه

همه می‌دانیم که شروع هر کاری سخت‌ترین مرحله آن است. این مسئله در مورد درس خواندن نیز می‌تواند رخ دهد. اینکه مدام مطالعه را به تعویق بی‌اندازیم و از انجام آن منصرف شویم، یعنی اینکه هیچوقت قصد نداریم آن را انجام دهیم.

● دوستان هدفمند

محیط تأثیر فراوانی در برانگیختن شما برای درس خواندن دارد. برخی از دوستان خود را به سرگرمی‌های دیگری مشغول می‌کنند و ممکن است شما را نیز دعوت به همراهی کنند. این باعث دور شدن از فضای مطالعه می‌شود و در شما بی‌علاقگی به وجود می‌آورد.

● گوشی؛ یک مزاحم

مزیت‌ها و خوبی‌های تلفن و گوشی همراه بر کسی پوشیده نیست. اما این دستگاه کوچک گاهی شما را آنچنان سرگرم می‌کند که کنترل زمان از دستتان می‌رود. بعلاوه، به دلیل جذابیت و مشغله‌های ذهنی که با خود به همراه می‌آورد شما را دائم وسوسه می‌کند.

● یادآوری یک تجربه تلخ

گاهی یک خاطره و تجربه ناخوشایند همچون شکست خوردن، بی‌نتیجه ماندن تلاش‌ها، سرزنش‌های دیگران، رفتار نامناسب معلم و یا استاد می‌تواند باعث مشکل فرار از درس خواندن شود. البته تعریف هر شخص از شکست متفاوت است، اما یادمان باشد که از ناکامی‌ها فاجعه نسازیم.

● ناامیدی

بدترین چیز این است که شما بخاطر ناامیدی پا به میدان نگذارید و خود را بازنده حساب کنید. همانطور که حضرت علی می‌فرماید: “بزرگترین بلا ناامیدی است”. پس یک راهکار مهم برای رفع مشکل درس نخواندن دانش‌آموز دیدی مثبت و امیدوارانه به آینده است.

● کمبود اعتماد بنفس

هنگامی که خود را از هدفی کوچکتر می‌بینیم ترجیح می‌دهیم که به سراغ آن نرویم. اما این تفکر بسیار اشتباهی است. به توانایی‌هایتان ایمان داشته باشید و به جای فرار از درس خواندن با شجاعت به سراغ آن بروید و مطمئن باشید که هیچ تلاشی بی‌نتیجه نخواهد بود.

● تمرکز و حواس‌پرتی

وقتی حواسمان دائماً پرت می‌شود و فکرمان مشغول چیزی جز درس خواندن است، چیزی شبیه درج‌زدن اتفاق می‌افتد. کارشناسان معتقدند که در بین ۸ علت اصلی درس نخواندن دانش‌آموزان این مورد از اهمیت بیشتری برخوردار است.

گزارشی از مراسم سالگرد افتتاح بوکتاب مشهد

یک دوره‌می خانوادگی بوکتابی!

دروغ چرا، باید جای ما باشید تا بدانید انتخاب شدن، چه لذتی دارد. اینکه نه تنها انتخابت کنند تا روزها و لحظات زیادی را در کنارت باشند، بلکه حتی در روز تولدت هم تنهایت نگذارند، لذتی خاص و وصف‌ناشدنی‌ای دارد. بگذریم. زمان موعود رسید و صندلی‌ها یکی‌یکی پُر و در گوش همه‌مان غزل مولانا شنیده می‌شد: «اندک اندک جمع مستان می‌رسند». صندلی‌ای از پَس صندلی دیگر. طولی نکشید که دیگر فضای فیزیکی سالن محل برگزاری دوره‌می خانوادگی، دیگر جایی برای چینش صندلی‌های جدید نداشت اما همراهان‌مان هنوز در حال اضافه شدن بودند و ایستاده ناظر برنامه، آخر خانه خودشان بود و نشسته و ایستاده تفاوتی برای‌شان نمی‌کرد، گویی مهم تنها حضور در کنار خانواده بود. حضور جمعی‌شان نه فقط دل‌گرم‌کننده که لذت‌بخش بود، همه آن‌هایی را که پراکنده طی روزها و ماه‌های گذشته دیده بودیم، حال در یک زمان واحد می‌دیدیم و این بزرگی خانواده، چشم‌نواز بود.

۲۲ مردادماه ۱۴۰۲، ساعت ۱۷، یک قرار خانوادگی بود؛ قرار خانواده بزرگ بوکتاب در شهر مشهد. بهانه این قرار خانوادگی، دومین سالگرد تأسیس کتاب‌فروشی بوکتاب مشهد، سومین شعبه از شعب بوکتاب در سراسر کشور بود. برگزاری مراسم به بهانه سالگرد تأسیس کتاب‌فروشی‌ها، چند سالی است که به یک سنت بدل شده است و بسیاری این مراسم را فرصت مغتنمی می‌دانند برای تجدید بیعت با همراهان خود در یک سالی که پشت سر گذاشتند و از این بابت گاه تشریفات خاصی را در این روز پیاده می‌کنند. اما تأکید دارم که بگویم سالگرد بوکتاب در روزی که گذشت، فارغ از تشریفات مرسوم چنین روزهایی، یک دوره‌می خانوادگی بود که حتی نمی‌توانم در آن برای خودمان نقش میزبان قائل شوم! چراکه بوکتاب خانه همه همراهان‌مان است و در واقع میزبانی دیگر معنایی ندارد. هرچه عقبه‌های ساعت به عدد ۱۷ نزدیک‌تر می‌شد چشم‌انتظاری‌مان هم برای دیدار یاران‌مان بیشتر می‌شد؛

داشت به‌گفت‌وگویی پرسنل بوکتاب مشهد با مدیریت عالی شرکت ماه‌پیشونی؛ آخر این شانس را داشتیم که در این روز مهم، آقایان طوسی و آشتیانی، از اعضای هیأت مدیره شرکت ماه‌پیشونی، آقای دکتر عابدین‌نیا، مدیرعامل، آقای تیموری، مدیر شعب، خانم حقانی، مسئول منابع انسانی، خانم مطلبی، مسئول بازرگانی کتاب و خانم قنبری، مدیریت شعبه تهران بوکتاب را در کنار خود داشته باشیم و چقدر این حضور دل‌گرم‌کننده و راه‌گشا بود. می‌گویم راه‌گشا چون بی‌واسطه سخن گفتیم و شنیدیم، از مشکلات جاری تا انتظارات متقابل و برنامه‌های مختلف برای پیشرفت مجموعه و بزرگ‌تر کردن خانواده بوکتاب. در آخر هم از پرسنل-تسهیلگران کارگاه‌های بوکتاب مشهد که نقش به‌سزایی در بزرگ‌تر کردن خانواده بوکتاب داشته و دارند تقدیر به‌عمل آمد: خانم‌ها زینب غفوریان، محدثه رحیمی، عادل‌ه صاحبی و هدیه پورنوروزی.

عروسک‌گردانی و نمایش عروسکی، تن‌پوش عروسکی، برگزاری مسابقه و اهداء جوایز به‌برندگان، از جمله برنامه‌های دوره‌می خانواده‌گی بوکتاب مشهد در دومین سالگردش بود. مهرآذین مدرس، تسهیلگر کارگاه کتاب‌بازی بوکتاب هم برای بچه‌ها قصه خواند و از اهمیت کتاب خواندن برای کودکان گفت. در پایان این دوره‌می هم به‌رسم یادگاری، پیکسل و بادکنک‌هایی منقش به‌نام بوکتاب به همه اعضای خانواده داده و پذیرایی مختصری انجام شد. البته که عکس‌های یادگاری با تن‌پوش عروسکی و از بخش‌های مختلف فروشگاه هم بخش مهمی از این دوره‌می خانواده‌گی بود. ده درصد تخفیف تمامی کتاب‌ها و کالاها هم در این روز، فرصت خوبی بود برای خرید اعضای خانواده.

پیش از این دوره‌می خانواده‌گی بزرگ، البته یک دوره‌می جمع‌وجورتر هم داشتیم. این دوره‌می کوچک‌تر اختصاص

گزارشی از فعالیت‌های فرهنگی شعب بوکتاب در روزهای پایانی تابستان و روزهای ابتدایی پاییز ۱۴۰۲

یک تغییر فصل جذاب...

در روزهای پایانی فصل تابستان و در ماه نخست فصل پاییز، در کنار حضور گسترده‌ی مخاطبان برای خرید از بوکتاب، کارگاه‌ها و رویدادهای متعددی نیز در سه شعبه‌ی بوکتاب باغ کتاب تهران، بندرعباس و مشهد برگزار شد. آن چه در ادامه می‌خوانید گزارشی است از این رویدادها.

بوکتاب باغ کتاب تهران

● **کارگاه بازی:** در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ و همزمان با آغاز هفته کودک کارگاه بازی (از ساعت ۱۷) ویژه این هفته و مناسب گروه سنی ۵ تا ۸ سال برگزار شد.

● **نشست کتاب بازی:** روز یکشنبه ۱۴۰۲/۰۷/۱۶، ساعت ۱۷، ویژه برنامه کتاب بازی با حضور تسهیلگر شهزاد تقوایی، محوریت کتاب "سجابه‌ها وارد می‌شوند" و برای گروه سنی بالای چهار برگزار شد.

● **کارگاه عروسک‌سازی:** در تاریخ دوشنبه ۱۴۰۲/۰۷/۱۷ کارگاه عروسک‌سازی ویژه هفته کودک و برای گروه سنی بالای ۵ سال از ساعت ۱۷ الی ۱۸ برگزار شد.

● **جشن روز کودک:** روز سه‌شنبه ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ از ساعت ۱۸ جشن ویژه روز کودک با حضور خانم مهسا هندوست برگزار شد و مورد استقبال حضار قرار گرفت، در پایان این جشن به کودکان بادکنک و گیفت هدیه داده شد.

● **رویداد شهر دوست‌داشتنی من:** در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۹ از ساعت ۱۸ رویداد "شهر دوست‌داشتنی من" با محوریت نقاشی گروهی و حضور خانم مریم سوداگری برگزار شد.

● **کارگاه ساخت بادبادک:** در روز پنجشنبه ۱۴۰۲/۰۷/۲۰ همزمان با پایان هفته کودک، کارگاه ساخت بادبادک ویژه مادر و کودک (۴ تا ۷ سال) از ساعت ۱۲ برگزار و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت.

● **تخفیف هفته کودک:** از تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ تا ۱۴۰۲/۰۷/۲۱ با تخفیف ۱۰ درصدی عرضه شدند.

● **کارگاه کاردستی:** در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۴ کارگاه کاردستی پائیزی، از ساعت ۱۷ و با تسهیل‌گری خانم شیوا افشاری برگزار شد.

● **کارگاه کتاب بازی:** کارگاه کتاب بازی در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ از ساعت ۱۷ و با حضور تسهیلگر کودک خانم تقوایی برگزار شد، محوریت این کارگاه کتاب "گوسفندی که جوجه به دنیا آورد" بود.

بوکتاب بندرعباس

● **جشن روز کودک:** جشن ویژه روز کودک با تسهیلگری خانم هادی نژاد (قصه گو و مدرس کانون پرورش فکری کودکان) و همکاری ۱۳ نفر از اعضای گروهشان در تاریخ ۱۵ مهرماه برگزار و در پایان به هریک از کودکان کتابی اهدا شد.

● **کارگاه اورینگامی:** کارگاه اورینگامی در ۱۶ مهرماه ویژه کودکان ۵ تا ۹ سال با همکاری خانم نیکخواه برگزار شد، در این کارگاه کودکان ساخت سه کاردستی (قایق، گل رز، گربه) را آموزش دیدند.

● **کارگاه نقاشی خلاق:** کارگاه نقاشی خلاق با همکاری خانم اسماعیلی همکار بخش کودک در ۱۸ مهرماه، ویژه سنین ۵ تا ۱۰ سال برگزار شد، در این کارگاه کودکان آموزش نقاشی با چنگال و طراحی گل لاله را آموزش دیدند.

● **کارگاه کلاژ:** کارگاه کلاژ در ۱۹ مهرماه با همکاری خانم ترکمانی برگزار شد و در این کارگاه کودکان ساخت خانه بالنی را آموزش دیدند.

● **کارگاه مادر و کودک:** کارگاه مادر و کودک ویژه هفته کودک با موضوع عروسک سازی در ۲۱ مهرماه برای گروه سنی ۸ تا ۱۲ سال برگزار شد، در این کارگاه کودکان با همکاری مادرانشان عروسک ساختند.

بوکتاب مشهد

● **کارگاه نقاشی خلاق:** کارگاه آموزشی نقاشی خلاق به عنوان یکی از کارگاه‌های ثابت هفتگی بوکتاب مشهد، برای گروه سنی ۴ تا ۱۰ سال به تسهیلگری خانم زینب غفوریان، مروج کتاب بخش کودک بوکتاب مشهد برگزار شد. در این کارگاه، فراتر از الگوهای ثابت نقاشی کردن - یعنی مداد رنگی و کاغذ آن هم در یک محیط آرام و به دور از تکاپو، در هر جلسه با ساده‌ترین ابزارها و وسایل پیش-پافتاده‌ای که در دسترس همگان هست، به کودکان تکنیک‌های مختلف نقاشی به روش‌های خلاقانه آموزش داده می‌شود.

● **کارگاه چهارشنبه‌های رنگی:** کارگاه چهارشنبه‌های رنگی با تسهیلگری خاله باران (قصه‌گو و مدرس کانون پرورش فکری کودکان) در تاریخ ۲۶ مهرماه با عنوان "با هم ساز بزنیم، یک بشقاب آموزش، یک قاشق بازی جادویی، یک لیوان قصه عجیب، یک چنگال نمایش خیالی، همراه با یک کفگیر کاردستی آسون..." برگزار شد.

● **کارگاه کتاب بازی:** کارگاه کتاب بازی با محوریت کتاب "توی جعبه چیه" و تسهیلگری خانم هادی نژاد در تاریخ ۲۷ مهرماه برگزار شد.

● **کارگاه «کودک، کتاب، آینده»:** به مناسبت روز کودک، بوکتاب مشهد در روز دوشنبه ۱۷ مهرماه، کارگاه ویژه‌ای را با عنوان «کودک، کتاب، آینده» برای گروه سنی ۸ تا ۱۲ سال، به تسهیلگری خانم مریم مصدقی، کارشناس ارشد پژوهش هنر و مدرس کارگاه‌های شاهنامه و اساطیر باستان برگزار کرد. داستان خوانی، شاهنامه خوانی و طراحی کارت پستال از جمله فعالیت کودکان در این کارگاه بود.

● **بازدید مدارس و مهدهای کودک:** بوکتاب مشهد در روزهای ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۳، ۲۶ و ۲۷ مهرماه، میزبان گروه‌های متعدد از مهدکودک‌ها و مدارس مختلف مشهد نظیر «گل‌واژه‌های ایمان»، «گل‌های زندگی»، «طاها»، «ستاره ثریا»، «ماهی کوچولو»، «آثر» و «بهار اندیشه» بود. در مجموع، در مهرماه، بیش از ۷۲۰ دانش‌آموز از بوکتاب مشهد بازدید کردند. بازدید از بخش‌های مختلف فروشگاه، قصه‌خوانی و آموزش اورینگامی از جمله برنامه‌های این بازدیدهای دانش‌آموزی بود.

● **کارگاه آموزشی کاردستی:** در روزهای شهریور و مهرماه ۱۴۰۲، کارگاه آموزشی کاردستی/اورینگامی به عنوان یکی از کارگاه‌های ثابت هفتگی بوکتاب مشهد، برای گروه سنی ۴ تا ۱۰ سال به تسهیلگری خانم محدثه رحیمی، مروج کتاب بخش خردسال بوکتاب مشهد برگزار شد.

● **کارگاه آموزشی بازی:** در روزهای شهریور و مهرماه ۱۴۰۲، کارگاه آموزشی بازی به عنوان یکی از کارگاه‌های ثابت هفتگی بوکتاب مشهد، برای گروه سنی ۴ تا ۱۰ سال به تسهیلگری خانم عادلہ صاحبی، مسئول بخش بازی بوکتاب مشهد برگزار شد.

● **کارگاه کتاب بازی:** در روزهای سه‌شنبه ۷، ۱۴، ۲۱ و ۲۸ شهریور ۱۱، ۴ و ۲۵ مهرماه، کارگاه کتاب بازی به عنوان یکی از کارگاه‌های ثابت هفتگی بوکتاب مشهد، برای گروه سنی ۵ تا ۱۰ سال به تسهیلگری خانم مهرآذین مدرس، فعال حوزه کودک و نوجوان برگزار شد. در این کارگاه، بلندخوانی یک کتاب انجام و فعالیت‌هایی مبتنی بر داستان کتاب هر جلسه انجام می‌گیرد.

● **کارگاه آزمایش‌های ساده علمی:** پنج‌شنبه ۹ شهریور و ۲۰ مهرماه، کارگاه آزمایش‌های ساده علمی به عنوان یکی از کارگاه‌های روتین بوکتاب مشهد، برای گروه سنی ۵ تا ۱۰ سال به تسهیلگری خانم عادلہ صاحبی مسئول بخش بازی و با همکاری خانم زینب غفوریان، مسئول بخش کتاب کودک بوکتاب مشهد برگزار شد. در این کارگاه، با ابزارها و وسایل پیش‌پافتاده‌ای که در دسترس همگان هست، قوانین علمی پایه به ساده‌ترین شکل ممکن به کودکان آموزش داده می‌شود.

● **تخفیف هفته کودک:** به مناسبت هفته کودک، از تاریخ ۱۵ تا ۲۱ مهرماه، بوکتاب مشهد هم‌زمان با دو شعبه دیگر بوکتاب، تمامی کتاب‌های خود را با ده درصد تخفیف تقدیم مراجعین خود کرد.

کتابخوانی برای کودکان؛ از همان روزهایی که نوزاد است!

موضوع این است که کتابخوانی برای کودکان نیز بخشی از کودکی محسوب می‌شود.

اهمیت کتابخوانی برای کودکان از آنجایی شروع شد که وقتی مادری چند بیت از یک شعر را در دوره نوزادی در گوش نوزاد زمزمه می‌کند او لبخند می‌زند! اینجاست که مشخص می‌شود کودکان از همان روزهای اولیه متوجه می‌شوند و واکنش نشان می‌دهند. کتاب‌ها دنیای عجیبی دارند، برخی بسیار مهیج هستند و برخی با سرعت کندتری پیش می‌روند اما هر یک شرایطی برای یادگیری دارند.

کتابخوانی برای کودکان شکل و شمایل خاص خود را دارد. در ابتدا باید واکنش کودک در شنیدن جملات کتاب سنجیده شود تا تاثیر آن بر روی روح و روان آن مشخص شود. وقتی برای کودکان کتاب می‌خوانید به او اجازه می‌دهید که دید وسیع‌تری به زندگی داشته باشد. او زمان خود را به صورتی تنظیم می‌کند که سهم ارزشمندی از زندگی را در بر بگیرد. موضوعی که در خصوص کتابخوانی کودکان دیده می‌شود اینکه کتاب باعث می‌شود کودک رنگ‌ها را بشناسد و در نقاشی کودکانه او تاثیر گذارد، قرارگیری کلمات در جای مناسب را یاد بگیرد و حروف را به دقت بررسی کند. کتاب و کتابخوانی دنیایی پر از تجربه است هم برای مادران و هم برای فرزندان!

اهمیت کتابخوانی برای کودکان در نوع ترتیب آنها نیز مشخص می‌شود. اینکه کودک سعی می‌کند بهترین کلمات و جملات را بشنود و گوش او عادت می‌کند که به جملات مثبت واکنش نشان دهد. اهمیت کتابخوانی در تنظیم خواب کودک نیز مشخص می‌شود به طوری که خواندن کتاب برای کودکان پیش از خواب از موارد مهمی محسوب می‌شود و کودک می‌تواند آرامش بی‌نظیری به خود هدیه دهد.

می‌دانید مهم چیست؟ این که کودک بداند چرا کتابخوانی برایش اهمیت دارد، وقتی این اهمیت را درک کرد، بقیه‌ی مسیر به راحتی برایش قابل طی کردن خواهد بود. کتابخوانی برای کودکان از همان روزهای اول زندگی نتیجه‌بخش است همان روزهایی که کودک هنوز حرف نمی‌زند و سواد ندارد! شنیدن یکی از اصلی‌ترین نشانه‌های رسیدن به رشد است به خصوص اگر پای جملاتی جالب در میان باشد. در این یادداشت کوتاه، به بررسی اهمیت کتابخوانی برای کودکان و فواید آن پرداخته شده است.

چرا کتابخوانی برای کودکان مفید است؟ اصلاً کودکان را چه به کتاب و کتابخوانی! حتماً این جملات بارها به گوش شما رسیده است که کودک باید کودکی کند اما